



Posvátné monstrum: Eduard Limonov

Kdo je Eduard Limonov?

Básník, spisovatel, novinář a bojovník, „bratr ve zbrani“ několika tzv. „válečných zločinců“, politik, spoluzakladatel (s Alexandrem Duginem) a vůdce vládou zakázané Nacionálně-bolševické strany, ve vlasti mučedník opozice k „putinskému absolutismu“. Mistr Slova a provokace, Pán kontrastů a paradoxů.

„Můj zápisník přetéká otázkami (po šesti stranách jsem se musel přinutit zastavit), nejsem si ale jistý, odkud začít – **vždyť Limonov zažil všechno**“. Marc Bennetts

Suma sumárum:

Charkovský chuligán a bohém (1958-1967).
Moskevský básník a podzemník (1967 -1974).
Newyorský ztroskotanec (1975 - 1979).
Pařížský flanér a spisovatel (1980-1990).
Balkánský válečník a korespondent (1991-1993).

Ruský revolucionář a politický vězeň (1994–2003).

Posvátné monstrum (2004 –2020).

Tolik stručný životopis. Autor cirka sedmdesáti knih.

Vlivová sféra: Rusko, Francie, Itálie, Německo, Srbsko.

Dále:

Proč právě tohle „posvátné monstrum“? Inu, lidé jako Jünger, Schmitt, Heidegger, Evola, Pound, Hamsun sice žili již v období rozmachu pop-kultury, sotva ji však brali na vědomí. Vždyť např. jen zajít do kina, do „bijáku“, bylo ještě do přelomu padesátých a šedesátých let pro řadu lidí tak či onak žijících tzv. vyšší kulturou úplně mimo obzor (kinematograf byl dlouho jarmareční zábavou, „rostl na tržišti“). Ne tak Limonov! Už jako „výrostek Savenko“ v ukrajinském Charkově poslouchá „magič“, fascinuje ho Fantomasův „šestákový surreál“, snaží se strojit coby bítník (podomácku spíchnuté džínsy-texasky, blejzr z dovozu – československého). Z Moskvy je pak na Západ, jeho blyštivou pop- i **kontrakulturu**, vidět ještě podstatně lépe. A následuje léčba – tvrdá i hořko-sladká – šokem: Vídeň, Řím, New York, Paříž let sedmdesátých a osmdesátých! Když po čase „**společnost spektaklu**“ důkladně a zblízka, zdola, shora, prohlédne, ztrácí pro něho lesk, kouzlo, tajemství. Mnozí (šťastlivci či nešťastníci?) ji takto neprohlédnou nikdy, druzí zcyničtí, dál ji však ustrnule, trpně ba aktivně slouží. Ne tak Limonov! Ten se po jüngerovsku navrácí svlažit i rozpálit ne snad přímo do „**ocelových bouří**“, ale k živelným silám války určitě: „Když čtete knihu, milí čtenáři, myslíte si, že žijete. Ale kdepak, život je jinde – ve svistotu minometů, v mlze nad limany, nad močály, nad horami, v zradách a pletichách,“ napíše později ve své slavné *Knize mrtvých*.

Limonov zkrátka náleží, stejně jako jeho vzor **Jukio Mišima**, k onomu vzácnému druhu zdatných mužů, dokonce mužů-literátů (!), kteří dokážou své potřísnění „pískem“ moderní pláže a zhýčkanost velkoměstskou „neřestí“ – opět zde parafrázujeme toto mimořádně šťastné **Cieslarovo** přirovnání – spojit s přesažným, řekněme „tradicionálním“ posláním. Ano, jistě, dnes jsme již zase dál, níž nebo spíš blíží k „nicotě“, k pop-star či **filmstar** se už tolik nevzhlíží, ani těch Warholových patnáct minut slávy už moc neplatí, spíš jde o vteřiny. „Hvězdičky“ či lépe: bolidy maskluzivní demokracie bývají teď kluci a holky „vodvedle“ (jú-tubeři, in-fluenceři), davy baví z různých estrádních TV-show, kde se vaří, jančí, kolotočáři sám **davový člověk**, tržiště-jeviště mu jen ještě víc bliká a kmitá, spektakl vrcholí, byl přizván.

Po komercializaci nastoupila amatérizace, byť i v barvitých profi-celofánech, vládne rozostření „artu“ a zábavy, pro kulturně bezprizorní dospívající snad už ani žádná laťka není – každý si svobodně vybírá podle své úrovně na pár kliknutí myší z číselných labyrintů „světa-života na přístrojích“. Přesto jsou Mišima a Limonov, už jen čistě chronologicky, této matrixové současnosti „**posledního člověka**“ blíží než Velikáni z dob před druhou světovou válkou, jejichž účesy a uniformy přítomnicím internautům patrně pomalu ale jistě splývají s napoleonskými, ba ještě dávnějšími (či rovnou fantazijními: Hra o trůny atd.).

A hlavně: Limonov prošel, jak sám hrdě připomíná, třemi zásadními životními zkouškami: emigrací, válkou a vězením, a osvědčil se – složil je se ctí. Vždy v nich pro sebe dokázal

zaujmout zvláštní postavení, na ulici, mezi lúzry a ztroskotanci, pod palbou s vojáky, za mřížemi s kriminálníky. O obdivu až nadšení čtenářů, přátel, kamarádů, žen, dívek a straníků nemluvě. Od mládí silně krátkozraký, nevysoký, nijak zvlášť pohledný, nesportovní, nevojácký, přesto vládne nebývalou vnitřní přitažlivostí – solaritou: „Lidé ke mně prostě jdou.“ Co víc – „svůj svět“ nestaví na penězích a majetku, základu a lubrikantu komerční společnosti. Nikdy neměl vlastní byt ani nábytek, věci movité i nemovité. Po světě pobýval s dvěma třemi kufry se svršky a knihami, přespával po hotelích, podnájmech, v kasárnách, celách. O „své“ oblíbené knihy, důležité papíry a jiné lásky na těchto asfaltových poutích opakovaně přicházel, ne bez lítosti, nakonec však vždy vyrovnanější, silnější, jak podle nějaké okultní či jógové příručky. Nežije tedy pod Systémem diktovanou normou, mezi póly *bohatý – chudý* (přičemž penězům se teď otročí na obou), nýbrž mezi póly *paměť – zapomnění*. Jako nějaký Dór je posedlý dvěma druhy Slávy – té, která dočasně ozařuje Vítěze (*kydos*), také před soudním tribunálem (viz esej „Úsměv“ z knihy *Русское психо* /Ruské psycho/), hlavně však té, která se šíří „mocnými slovy“, a to i po Hrdinově smrti (*kleos*). Vždy stylizuje, ale rovně-upřímně, tedy alespoň se tak zdá z dálavy, která nás, čtenáře, od tohoto netvora dělí. Limonov zkrátka „jezdil na tygru“ a žil „metafyziku sexu“!